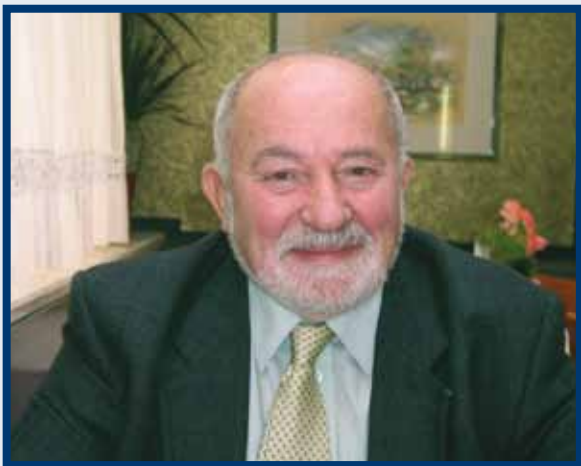

RAZMIŠLJANJA POVODOM 60. OBLJETNICE ERICSSONA NIKOLE TESLE

Povijest uobličena znanjem

PIŠE: *Akademik Leo Budin, profesor emeritus Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu*
FOTO: *iz albuma autora*

Govori se da je informacijska i komunikacijska tehnologija glavna poluga u razvitku *društva znanja* pa se u europskim dokumentima ona naziva i tehnologijom društva znanja. Međutim, kada se promatra povijest Ericssona Nikole Tesle vidi se da je ona uobličena i ostvorena upravo istim onim paradigmama koje se preporučuju za neko buduće društvo znanja.

Znanje, očigledno, postoji u ljudskom umu i širi se među ljudima na različite načine (usput, u tomu danas veliku ulogu ima tehnologija kojom se Ericsson Nikola Tesla bavi). Znamo da svaki pojedinac interpretacijom informacija koje prikuplja izgrađuje svoj vlastiti sustav znanja, ali se razmjenom informacija između grupa pojedinaca stvara i određeni zajednički korpus znanja. Taj se korpus znanja ogleda u organizacijskim procedurama, procesima, praktičnim rutinskim djelovanjima pa čak i nekim de facto normama. I jedna i druga vrsta znanja omogućuju stvaranje novih proizvoda i usluga, povećanje produktivnosti te donošenje kvalitetnih poslovnih odluka. Tijekom godina to se upravo događa u Ericssonu Nikoli Tesli. Prema tome, društvo znanja u Ericssonu Nikoli Tesli djeluje praktički već šezdeset godina! Bilo bi vrlo korisno kada bi se dio tog iskustva (primjerice, nekim zajedničkim projektima) moglo prenijeti i u neke druge sredine.

Drago mi je što mi se pružila prilika iznijeti neka svoja razmišljanja povodom šezdesete obljetnice rada Ericssona Nikole Tesle. Listajući lijepo uređenu i sadržajno bogatu monografiju pripremljenu za ovu prigodu, postajemo svjesni kakva je to burna povijest bila! Godine 1949., kada je tvornica „Nikola Tesla“ bila osnovana, u Bellovim su laboratorijima William Schockley, John Bardeen i Walter Brattain uspjeli načiniti prvi tranzistor (da bi ga 1951. godine patentirali i 1956. za taj izum dobili Nobelovu nagradu). Pažnja svijeta je tada bila usmjerena na hladni rat, gradnju berlinskog zida i sukob Tito – Staljin i nitko nije obratio pažnju na taj izum koji će stubokom promijeniti svijet. U tvornici „Nikola Tesla“ (kao i u drugim svjetskim tvornicama) tada su bila važna znanja i vještine obrade metala i precizne mehanike. U spomenutoj se publikaciji može lijepo pratiti kako su daljnje tehnološke promjene djelovale na promjene proizvodnih programa i cjelokupno djelovanje „Nikole Tesle“ i ustanoviti da su danas najvažnija znanja i vještine iz područja programskog inženjerstva.

Danas Ericsson Nikola Tesla djeluje u području informacijske i komunikacijske tehnologije koju se smatra najprodornijom generičkom tehnologijom današnjice zbog toga što nalazi primjene u svakoj grani gospodarstva te u svim područjima znanosti i podloga je za uspješno djelovanje svih društvenih i državnih struktura. Ta se tehnologija pojavljuje u svim glavnim

funkcijama poduzetništva: istraživanju, razvoju, projektiranju, proizvodnji, administraciji i marketingu. Stručnjaci Ericssona Nikole Tesle moraju se ogledati i u pojedinim takvim primjenama.

U obljetničkoj publikaciji ističe se da su Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (ranije: Elektrotehnički fakultet) i Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu glavni izvori mladih kvalitetnih ljudi bez kojih takav napredak ne bi bio moguć. Međutim, valja isto tako uvažiti da Ericsson Nikola Tesla na raznolike načine povratno podržava obrazovne i istraživačke procese, kako u redovitom školovanju mladih inženjera i poslijediplomskim studijima, tako i u raznim oblicima cjeloživotnog obrazovanja. Moglo bi se ustvrditi da ta sprega omogućuje kvalitetno obrazovanje mnogim mladim ljudima i osposobljava ih za rad u području visokih tehnologija. Pritom je posebice važno da to mogu činiti u našoj sredini.

Ono što mene pri svemu tome posebno impresionira su, prema tome, ljudi koji su u tim burnim vremenima uspjeli savladati sve te tehnološke promjene i uvijek biti pri vrhu svjetskih zbivanja. Ljudi su ti bez kojih se ništa dogodilo ne bi.